

Muistio

21.3.2024

VN/36246/2023
VN/36246/2023-OKM-53

OKM: Yhteishallinnon kehittämisen neuvottelukunnan asettaminen

Taustaa

Tekijänoikeuden yhteishallinnointia koskevan lain (1494/2016) 62 §:n mukaan valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on:

- 1) seurata ja arvioida tekijänoikeuden ja lähioikeuden yhteishallinnointia koskevien käytäntöjen kehittymistä;
- 2) edistää hyvien käytäntöjen noudattamista ja antaa suosituksia alalla noudatettavista menettelytavoista ja standardeista;
- 3) edistää vaihtoehtoisten riidanratkaisumenettelyjen hyödyntämistä tämän lain piiriin kuuluvien riitojen käsittelyssä; sekä
- 4) muutoin avustaa opetus- ja kulttuuriministeriötä ja Patenti- ja rekisterihallitusta tämän lain ja tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista sekä usean valtion alueen kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensioinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/26/EU piiriin kuuluvissa asioissa.

Tekijänoikeuden yhteishallinnon kehittämisen neuvottelukunnasta annetun asetuksen (334/2017) 2 §:n mukaan neuvottelukunnan toimikausi on kolme vuotta.

Tekijänoikeuden yhteishallinnon kehittämisen neuvottelukunnasta annetun asetuksen 3 §:ssä säädetään tarkemmin neuvottelukunnan kokoonpanosta. Pykälän 1 momentin mukaan neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtajan ja sihteerin lisäksi enintään 15 muuta jäsentä, ja kaikilla henkilökohtaiset varajäsenet.

Pykälän 2 momentin mukaan neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii opetus- ja kulttuuriministeriön edustaja ja sihteerinä toimii Patenti- ja rekisterihallituksen edustaja.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Pykälän 3 momentin mukaan neuvottelukunnassa tulee olla edustettuina keskeiset yhteishallinnointiorganisaatiot, oikeudenhaltijat, teosten käyttäjät ja viranomaiset. Neuvottelukunnan kokoonpanossa on otettava huomioon, että jäsen voi kuulua tai hänellä voi olla sidonnaisuuksia useampaan kuin yhteen edellä mainituista ryhmistä. Neuvottelukunnan jäsenistä enintään puolet saa edustaa yhteishallinnointiorganisaatioita ja oikeudenhaltijoita. Neuvottelukunnan kokoonpanossa on otettava huomioon riittävä asiantuntemus yhteishallinnointiorganisaatioiden ja tekijänoikeusmarkkinoiden toiminnasta.

Neuvottelukunnan jäsenmäärä ja kokoonpano vahvistetaan ottamalla huomioon naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4a §:n 1 ja 3 momentissa (657/2021) mainitut periaatteet.

Valtioneuvosto asetti 4.2.2021 tekemällään päätöksellä yhteishallinnoin kehittämisen neuvottelukunnan toimikaudelle 1.3.2021–29.2.2024. Nyt asetettava yhteishallinnoinnin kehittämisen neuvottelukunta asetettaisiin toimikaudelle 15.4.2024-14.4.2027.

Asian valmistelu

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyysi 20.12.2023 päivätyllä kirjeellä seuraavia viranomaisia ja järjestöjä nimeämään nais- ja miesehdokkaan yhteishallinnoinnin kehittämisen neuvottelukunnan jäseneksi: Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry, Audiovisual Producers APFI ry, Audiovisuaalisen alan tekijät Avate ry, Electronic Frontier Finland - EFFi ry, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Gramex äänitemusiikin tekijänoikeusjärjestö ry, Finlands svenska författareförening rf, Finlands Svenska Skådespelarförbund ry, Finnfoto - Suomen Valokuvajärjestöt ry, Finnfoto - Finlands Fotoorganisationer rf., Freelance Ohjelmatyöntekijät Ry, Freelancemuusikot Ry, Grafia ry, Kansallisarkisto, Kansallisgalleria, Kansalliskirjasto, Keskuskauppakamari, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Kirkkohallitus, Kopiosto r.y., Kuvittajat ry, liikenne- ja viestintäministeriö, Luovat ry, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Turism- och Restaurangförbund rf. Medialiitto, MTV Oy, Musiikkituottajat - IFPI Finland ry, oikeusministeriö, Patentti- ja rekisterihallitus, Radio- ja televisiotoimittajien liitto ry., Radiomedia ry, Sanasto ry, Sanasto rf, Sanoma Oyj, Sarjakuvantekijät ry, Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto ry, Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat SATU ry, Suomen elokuva- ja mediatyöntekijät SET ry, Suomen Elokuvaohjaajaliitto, SELO ry, Suomen Elokuvatuottajien Keskusliitto SEK ry, Suomen Filmikamari ry, Suomen Journalistiliitto ry, Suomen Kirjailijaliitto ry, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry, Suomen Musiikkikustantajat ry, Suomen Muusikkojen Liitto ry, Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat – Finlands Dramatiker och Manusförfattare ry, Suomen Näyttelijäliitto ry, Suomen Säveltäjät ry, Suomen Taiteilijaseura - Konstnärsgillet i Finland ry, Suomen tietokirjailijat ry, Suomen yliopistot UNIFI ry. Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry, Suomen Musiikintekijät ry, Taidemaalariliitto-Målarförbundet ry, Teatteri- ja Mediatyöntekijöiden liitto ry, Tietoliikenteen ja Tietotekniikan Keskusliitto, Ficom Ry, työ- ja elinkeinoministeriö, Valokuvataiteilijoiden liitto ry, Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys Kuvasto ry, Yleisradio Oy, sekä 14.2.2024 päivätyllä kirjeellä Kansallinen audiovisuaalinen instituutti.

Finlands Svenska Skådespelarförbund rf, Kansallisarkisto, Kansalliskirjasto, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, liikenne- ja viestintäministeriö, oikeusministeriö, Suomen Kuntaliitto ry ja Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat ry ovat ilmoittaneet, etteivät ne nimeä ehdokkaita.

Gramex äänitemusiikin tekijänoikeusjärjestö ry, Luovat ry, Suomen elokuva- ja mediatyöntekijät SET ry, Suomen Elokuvaohjaajaliitto, SELO ry, Suomen tietokirjailijat ry, Taidemaalariliitto ry ja Valokuvataiteilijoiden liitto ry eivät ole vastanneet pyyntöön.

Muut järjestöt ja viranomaiset ehdottivat yhteensä 40 ehdokasta. Kaikki ehdokkaat ovat antaneet suostumuksensa tekijänoikeuden yhteishallinnon kehittämisen neuvottelukunnan jäsenyyteen.

Esitys yhteishallinnon kehittämisen neuvottelukunnan kokoonpanoksi noudattaa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4a §:n 1 ja 3 momenttia, sillä varsinaisista jäsenistä 60 % on naisia ja 40 % miehiä. Varajäsenistä 47 % on naisia ja 53 % miehiä. Esitys noudattaa myös tekijänoikeuden yhteishallinnon kehittämisen neuvottelukunnasta annetun asetuksen 3 §:ssä säädettyä. Esitys heijastelee tasapuolisesti keskeisten toimijoiden, kuten yhteishallintioorganisaatioiden, oikeudenhaltijoiden ja käyttäjien edustusta säilyttäen tasapainon eri intressiryhmien välillä, sekä ottaa huomioon mahdollisuuksien mukaan jatkuvuuden neuvottelukunnan kokoonpanossa.

Esitys

Edellä olevalla perusteella esitetään, että valtioneuvosto asettaa yhteishallinnon kehittämisen neuvottelukunnan toimikaudeksi 15.4.2024–14.4.2027 seuraavalla kokoonpanolla:

Puheenjohtaja:

Hallitusneuvos Anna Vuopala, opetus- ja kulttuuriministeriö
(Hallitussihteeri Ville Toro)

Sihteeri:

Lakimies Petra Sormunen, Patentti- ja rekisterihallitus
(Lakimies Lari Ahonen)

Jäsenet:

Toiminnanjohtaja Elina Kuusikko, Suomen Näyttelijäliitto ry
(Jurist Marica Twerin, Finlands svenska författareförening rf)

Toiminnanjohtaja Jari Muikku, Suomen musiikkikustantajat ry
(Liittohallituksen jäsen Susanna Kantelinen, Sulasol ry)

Toiminnanjohtaja Katri Soramäki, Visuaalisen viestinnän suunnittelijoiden järjestö Grafia ry
(Juristi Viivi Kuosa, Suomen Taiteilijaseura ry)

Musiikintekijä Olli Virtaperko, oikeudenhaltija
(Toiminnanjohtaja Aku Toivonen, Suomen Musiikintekijät ry)

Vanhempi lakimies Teemu Pitkänen, Teosto ry
(Talous- ja hallintopäällikkö Janne Lilleberg, Audiovisual Producers Finland APFI ry)

Toimitusjohtaja Valtteri Niiranen, Kopiosto ry
(Toiminnanjohtaja Tommi Nilsson, Kuvasto ry)

Toiminnanjohtaja Ilmo Laevuo, Gramex ry
(Toiminnanjohtaja Niina Vettensola, Sanasto ry)

Asiantuntija Peppiina Huhtala Elinkeinoelämän keskusliitto EK
(Asiantuntija Johanna Haapiainen-Makkonen, Medialiitto)

Lakimies Minna Aalto-Setälä, Keskuskauppakamari
(Lakimies Kai Massa, Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa ry)

Johtava asiantuntija Anna Paimela, Radiomedia ry
(yhteiskuntasuhdejohtaja Marcus Wiklund, Sanoma Oyj)

Lakimies Asko Metsola, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
(MTV sidosryhmäjohtaja Suvi Aherto, MTV)

Tekijänoikeusasiamies Maria Rehbinder Aalto-yliopisto
(Tietopalvelupäällikkö Mira Juppi, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry)

Lakimies Virva Salama, Kansallisgalleria
(Apulaisjohtaja Mikko Kuutti, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti KAVI)

Mediasääntelyn päällikkö Anniina Dahlström, Yleisradio
(Lakimies Mikko Tähkänen, Kirkkohallitus)